Genetik Sözlük

290 başlıq

Abiyogenez Canlıların cansız maddelerden meydana geldiğini savunan görüş.

Adaptasyon Canlının yaşama ve üreme şansını artıran çevreye uyumunu sağlayan ve kalıtsal olan özellikleri.

Adenin Adenintimin protein çiftinin bir azotlu bir bileşeni.

Adenozin trifosfat (ATP) Canlıların doğrudan kullandığı hücresel enerji molekülü, biyolojik enerji.

Adrenalin Böbrek üstü bezinden salgılanan hormon.

Aerobik solunum Hücrede yalnız moleküler oksijenin kullanıldığı bir solunum şeklidir.

Aglütinasyon Kan hücrelerinin kümeleşerek pıhtılaşması.

Akson Sinir hücrelerinin uzun uzantısı.sinaptik bağlantıların sağlantığı uzantılardır

Aktif taşıma Yarı geçirgen bir zarda maddelerin az yoğun ortamdan çok yoğun ortama enerji harcayarak geçmesi olayıdır.

Aktin	Kaslarda kasılmayı sağlayan protein yapıdaki ince iplikler.
Alel	Bir karakter üzerinde aynı yada farklı yönde etkili olan iki veya daha fazla genden herbiri.
Alg	Sulu ortamda yaşayan tek hücreli organizmalardır.Foto sentez yada fagosite yaparak beslenir
Allantoyis kesesi	Yumurta içindeki metabolik artıkların depolandığı embriyonik kese.
Alveol	Akciğerlerde genişlemiş küçük kesecik.
Amino asit	Proteinlerin yapı taşıdır. Bir amino asit, amino grubu (NH2) ile bir karboksil grubu (COOH) taşıyan bileşiklerdir. Çok sayıda amino asit peptid bağları ile bağlanarak proteinleri oluşturur.
Amino-asit	Hücrelerimizi oluşturan proteinlerin yapıtaşı olan "canlı" moleküller. 20 ayrı türü vardır. Vücudumuzdaki proteinlerin hangi amino-asitlerden oluşacağını genlerimiz belirler.
Amonyak (NH3)	Protein metabolizması sonucu oluşan azot ve hidrojen bileşimi olan keskin kokulu bileşik.

Anaerobik solunum Hücrede moleküler oksijenin kullanılmadığı bir solunum şeklidir.

Anizogami Farklı şekil, büyüklük ve yapıdaki gametlerin birleşimiyle yapılan eşeyli üreme şekli.

Antiasit Asit giderici

Antidiüretik hormon Böbreklerden suyun geri emilmesini sağlayan ve hipofizin arka lobundan salgılanan hormon.

Antijen Canlı vücuduna dışarıdan giren ve antikor oluşmasını sağlayan yabancı madde.

Antikodon tRNA'daki üçlü baz dizilişi.

Antikor Vucuda giren yabancı maddeleri(antijen) yok etmek için vücudun ürettiği savunma maddesi.

Apandis İnce bağırsak ile kalın bağırsağın birleştiği yerde parmak şeklinde bir çıkıntı.

Apandisit Apandisin iltihaplanması.

Apoenzim Enzimin koenzim olmadan etkinlik gösteremeyen protein kısmıdır.

Atmosfer basıncı Atmosferin yer yüzünde bulunan her cisim üzerine yaptığı basınç. Deniz seviyesinde, 760 mm'lik civa sütununun 1 cm2 alana yaptığı basınç "1 atmosfer" basıncıdır.

Açık dolaşım Kanın damarlardan dokular arasındaki özel boşluklara yayılıp, madde alış-verişi olduktan sonra toplayıcı damarlarla kalbe dönmesine denir.

BAC (bakteriyel yapay kromozom) DNA parçacıklarını kopyalamakta kullanılan ve bir cins bakteride bulunan bir madde.

Bakteri Monera aleminde yer alan zarla çevrili gerçek ve belirgin çekirdeği ve organelleri bulunmayan prokaryotik yapıdaki en ilkel tek hücreli canlı.

Bal özü Çiçekler tarafından salgılanan tatlı ve genellikle kokulu bir sıvı.

Bazal metabolizma Hayatın devamı için şart olan asgari metabolizma faaliyeti.

Bazal metabolizma hızı Besin alınması ve hareketsiz durumda vücudu canlı tutmak için gerekli enerji tüketimi.

Bağışıklık	Bir organizmada, mikroorganizmalara ve bunların oluşturduğu maddelere karşı oluşturulan normal olmayan şartlara karşı koymayı sağlayan, doğal yada sonradan kazanılmış direnç.
Başkalaşım	Bazı böcek ve kurbağa gibi canlıların, yumurtadan çıktıktan sonraki gelişme evrelerinde yapısal değişikliğe uğrayarak atalarına benzer hale gelmeleri.
Beyin	Omurgalılarda kafatası içindeki merkezi sinir sisteminin bir bölümü.
Bistüri	Laboratuarda kullanılan keskin bıçak.
Biyogenez	Canlıların kendilerine benzeyen canlılardan oluştuğunu açıklayan görüş.
Biyokütle	Belirli bir alan ve hacimde bulunan canlı ağırlığa biyokütle denir.
Biyosfer	Dünyadaki bütün canlıların yaşadığı 16-20 km kalınlığında tabaka. Biyosferin deniz seviyesinden 8-10 km'si atmofere, 8-10 km'si okyanusların dibine doğru uzanır.
Biyoteknoloji	Özellikle DNA ve hücreyle ilgili konularda kullanılan biyolojik tekniklere verilen ad.

Blastula Döllenmiş yumurtanın bölünmeler sonucu, ortası sıvıyla dolu olan bir hücre tabakasından oluşan yapı.

Bowman kapsülü Nefronun ucunda, glomerulusu saran yarım küre şeklindeki bölüm.

Bronş Soluk borusundan ayrılan akciğerlere giden iki boru.

Bronşit Bronşlarda bakterilerin yerleşip üreyerek iltihaplanması.

CDNA Tamamlayıcı DNA. Haberci RNA şablonundan sentezlenerek elde edilen DNA şeklinde de tanımlanabilir.

Cenin Gelişmenin erken dönemindeki embriyoya verilen ad.

Covper bezi Seminal sıvının oluşturduğu bezlerden biri.

Crossing-over Eşey ana hücrelerinde gerçekleşen mayoz bölünmenin profaz I safhasında oluşan tetratların kromatitleri arasındaki parça değişimi.

Dendrit Sinir hücresinin kısa olan uzantısı.

Deoksiribonukleik asit (DNA) Canlılardaki yönetici molekül. Genetik bilgileri içeren ve hücre çekirdeğinde yer alan ikili sarmal molekül

Deoksiribonukleotid DNA'nın yapıtaşı olan molekül.

Deoksiriboz	C5H10O4 bileşiminde olan ve DNA'nın yapı birimlerinden biri olan şeker. Genel adı pentoz olan monosakkarit.
Deplazmoliz	Plazmolize uğramış hücrenin tekrar su alarak eski haline dönmesi.
Dermis	Hayvanlarda derinin alt tabakasına verilen ad.
Difüzyon	Moleküllerin hareket enerjileriyle çok yoğun ortamdan az yoğun ortama hareket etmesi.
Dihibrit	İki karakter bakımından melez olan bireylere verilen ad.
Dikotiledon	Embriyosunda iki çenek yaprağı bulunan bitki.
Diploid	2n kromozom takımı taşıyan hücre.
Disakkarit	İki mol monosakkaritin dehidrasyonu sonucu oluşan çift şeker. Maltoz, sakkaroz, laktoz gibi.
Diyabet	Şeker hastalığı.
Doku	Belirli bir işi yapmak üzere özelleşmiş hücreler topluluğu.
Domain	Bir protein içerisinde bulunan ve kendine ait bir fonksiyona sahip bölüm. Tek bir protein içindeki domain bölümleri, hep birlikte proteinin total fonksiyonunu belirler.

Dominant Baskın gen.

Doğalgaz Yer kabuğunun içinde metan, etan gibi çeşitli hidrokarbonlardan oluşan yanıcı gaz.

Döl yatağı Uterus. Dişi üreme sisteminde, fetusu doğuma kadar beslemek ve barındırmakla görevli kas yapısında bir organdır.

Döllenme Yumurta ve spermin birleşmesi.

Döllenme borusu Spermlerin yumurtayla birleştiği ve zigotu oluşturduğu tüp.

E.coli Küçük boyutlu gen yapısı dolayısıyla genetik hastalık göstermeyen ve laboratuarda kolaylıkla üretilen bir cins bakteri. Bu sebeplerden dolayı genetik çalışmalarda yaygın biçimde kullanılır.

Efektör Bir organizmanın uyarıya karşı reaksiyon gösteren vücut kısmı, örneğin kas.

Ekdoderm Embriyo gelişimi sırasında meydana gelen dış tabaka.

Eklem İskelet sistemini oluşturan, iki yada daha fazla kemiğin birbirne eklendiği kısım.

Ekoloji	Canlıların birbirlriyle ve çevreleriyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalı.
Ekosistem	Bir çevredeki canlı ve cansızların tümü.
Elektroforesis	DNA parçacılkları ya da proteinler gibi iri molekülleri, benzeri moleküllerle birarada bulunduğu karışımlarından ayrıştırmakta kullanılan bir yöntem.
Embriyo	Yumurtanın döllenmesinden sonra, oluşan canlı taslağı.
Emülgatör	Besinlere katılan ve onların kararlı emülsüyon haline gelmesini sağlayan katkı maddesi.
Endoderm	Embriyo gelişimi sırasında meydana gelen iç tabaka.
Endokard	Kalbin içini örten bir sıra yassı epitel dokudan oluşan zar.
Endokrin bez	İç salgı (hormon) bezi.
Endosperm	3n kromozomlu besi doku.
Enzim	Hücre içinde üretilen ve bütün hayat olatlarını başlatan, hızlandıran, protein yapısındaki Katalizör proteinlere verilen ad.

	Biyokimyasal tepkimelerin gerçekleşme sürecini hızlandırır, ancak sürecin oluş biçimini etkilemezler.
Epididimis	Erkek üreme sisteminde, testislerin üzerinde bulunan spermlerin olgunlaştığı ve kısa bir süre depolandığı yer.
Epitel	Vücut dış yüzeyini, organların iç yüzeyini örten hayvansal doku.
Erepsin	Proteinlere etki eden ince bağırsak özsularında bulunan enzim.
Ergotin	Çavdar mahmuzu özütü. İlaç yapımında kullanılır.
Etoloji	Canlıların davranışlarını inceleyen bilim dalı.
Eşey	Cinsiyet.
Eşeyli üreme	Farklı iki eşey hücresinin birleşmesiyle bir canlı oluşması.
Eşeysiz üreme	Bir canlının özelleşmiş üreme hücrelerini meydana getirmeden tıpatıp atasına benzer canlıların oluşmasını sağlayan üreme şeklidir.
Fagositoz	Hücre zarından geçemeyen büyük katı moleküllerin yalancı ayaklarla hücre içine alınmasıdır.
Farinks	Ağız ve burun boşluklarıyla, gırtlak ve yemek borusu arasındaki boşluk, yutak.

Fauna	Belirli bir coğrafi alanda bulunan hayvan türlerinin tümü.
Fermantasyon	Bazı mikroorganizmaların ürettiği enzimlerin etkisiyle organik maddelerin uğradığı değişiklik.
Fetüs	Embriyonun üçüncü aydan doğuma kadar tüm organ taslakları oluşmuş hali.
Fibril	Telcik. (miyofibril=kas telciği; nörofibril=sinir telciği
Fibrin	Kanın pıhtılaşmasıyla oluşan ipliksi, ağsı yapı.
Filogenetik sıflandırma	Canlıların akrabalık derecelerine göre sınıflandırılması. Doğal sınıflandırma.
Filtre	Akışkan olan sıvı yada gazı süzmeye yarayan gözenekli madde. Akışkandaki asıltı, çamursu ya da katı maddeleri ayırmaya yarar.
Fitoplankton	Çoğunlukla bir hücreli su yosunlarından oluşan, sularda yaşayan bitki topluluğu.
Fiziksel Harita	DNA'daki kalıtıma bağlı olmayan, yani her DNA'da bulunan tanımlanabilir nirengi noktalarını gösteren tablo. İnsan genleri için en ayrıntısız fiziksel harita 23 kromozomun eklemlenmelerini

	gösterir. En ayrıntılısıysa koromozomlardaki nükleotid dizilerini gösterir.
Fizyoloji	Canlılardaki yaşamsal olayları (işleyişi) inceleyen bilim dalı.
Flora	Belirli bir coğrafi alanda bulunan bitki türlerinin tümü.
Folikül	Memelilerde yumurtalıkta bulunan ve olgunlaşmış yumurtayı taşıyan kesecik.
Fosfodiester bağı	DNA'daki fosfat ile şeker arasındaki bağ.
Fosforilasyon	ATP üretimi.
Fosil	Milyonlarca yıl önce yaşamış canlıların korunarak bu güne kadar gelmiş kalıntıları.
Fotoreseptör	Işığı algılayabilen duyu hücresi, almaç.
Fotosentez	Yeşil bitkilerin, güneş enerjisi ve klorofil pigmenti yardımıyla CO2 ve H2O'dan besin maddelerini üretmesidir.
Fundus	Midenin genişlemiş kısmı.
Gamet	Erkek ve dişi üreme hücresina verilen ad.

Gangliyon Merkezi sinir sistemi dışında bulunan, sinir hücrelerinin gövdelerinden oluşan sinir düğümü.

Gen DNA molekülünün ortalama 1500 nukleotitten oluşmuş canlının kalıtsal özelliklerinden herhangi birini taşıyan parçası. Kalıtımın temel fiziksel ve işlevsel birimi. Her gen, protein veya RNA molekülü gibi özel bir işlev taşıyan kromozomların belli bir noktasındaki nükleotid dizilerinden oluşur.

Gen Ailesi Benzer ürünler veren ve birbiriyle yakından ilintili genlerin meydana getirdiği grup.

Gen Haritalaması Bir DNA molekülündeki genlerin göreceli konumlarının belirlenmesi. Bu haritalamada hangi genin bir diğerine göre molekülün neresinde yar aldığı ve aralarında neler bulunduğu belirlenir.

Gen Tedavisi Kalıtsal bozukluğun düzeltilmesi için sağlıklı DNA'nın, hastalıklı hücrelere doğrudan zerk edilmesi.

Genetik Belirli kalısal özelliklerin örüntüsünü inceleyen bilim dalı.

Genetik Kod	mRNA boyunca üçlü gruplar halinde bulunan ve protein sentezleme sırasında üretilen aminoasit dizilerinin düzenini belirleyen nükleotid dizileri.
Genom	Her bir canlının kromozomlarında yer alan kalıtsal malzeme.
Genom Projesi	İnsanın ya da başka canlıların genomlarının tamamının ya da bir kısmının haritasını ve diziliş biçimlerini saptamayı hedeflemeye yönelik araştırmalar.
Glikojen	Hayvanlarda besinlerle alınan karbonhidratların karaciğer ve kaslardaki depo şekli.
Glikoz	(Heksoz) $C_6H_{12}O_6$ molekül yapısındaki karbonhidrat.
Gliserin	Lipidlerin (yağların) yapısına katılan temel bir madde.
Glomerulus	Böbrekteki nefronların bowman kapsülü içinde bulunan kılcal kan damarları ağı.
Glukagon	Pankreas tarafından üretilerek kana verilen, kan şekerini artırıcı etki yapan hormon.
Gonad	Üreme hücrelerini meydana getiren üreme organları.

Granül Stoplazmada bulunan küçük tanecikler.

Guatr Tiroid bezinin büyümesi sonucu oluşan hastalık.

Gutasyon Bitkilerin yapraklarından damlalar halinde su atılması.

Habitat Bir organizmanın doğal olarak yaşadığı ve üreyebildiği yer.

Haploid Olgun bir üreme hücresinde bulunan kromozom sayısı, vücut hücrelerinin sahip olduğu kromozom sayısının yarısına sahiptir. Kromozom sayısının yarıya inmesi sonucu oluşan "n" sayıda kromozom taşıyan hücrelere haploid hücre denir.

Havers kanalı Kemik dokudaki, sinir ve kan damarlarının geçtiği kanal.

Hemoglobin Alyuvarlarda O2 ve CO2 taşıyan, demir içeren protein.

Hermafroditizm Her iki eşeyede sahip canlı

Heterosis (melez gücü) Melezlerin atalarına göre kazandıkları üstünlük.

Hibridizasyon (Melezleme) Birbirini bütünleyen iki DNA zincirinin biraraya gelerek ikili sarmal biçimindeki molekülü oluşturması.

Hibrit Melez

Hipotalamus	Ön beynin alt bölgesi olup bazı organ ve bezlerin çalışmasını düzenleyen kısmı.
Histoloji	Dokuları inceleyen bilim dalı
Homeostasi	Bir organizmanın içinde yaşadığı ortamla madde alış verişi yaparak, kendi iç ortamını belli sınırlar arasında dengede tutması.
Homojen	Bütün birimleri aynı yapıdai, aynı nitelikte olan
Homolog kromozom	Biri anneden, diğeri babadan gelen aynı gen çiftine sahip kromozomlar.
Hormon	Vücudun bir kısmında oluşturulan sonrada difüzyonla yada kan dolaşımıyla diğer kısımlarındaki hücrelere taşınarak onların çalışmalarını düzenleyen özel maddeler.
Islah	Bitki yada hayvanlarda türün iyileştirilmesi işlemi.
Kadavra	Tıp öğreniminde üzerinde çalışmak için hazırlanmış ölü insan ya da hayvan vücudu.
Kapalı Dolaşım	Kanın kalp ve damarlardan oluşan kapalı bir sistem içerisinde dolaşmasıdır.

Kas tonusu	İskelet kaslarının, dinlenme durumundaki kasılı hali.
Katalizör	Kimyasal tepkimeye katılmadan tepkimenin hızını artıran madde
Kazein	Sütte bulunan bir çeşit protein.
Keratin	Omurgalı hayvanların derisinin, tırnak saç, boynuz gibi yapılarında bulunan, suda çözünmeyen sert protein.
Kilobase	1000 nükleotidlik DNA parçalarını esas alan ölçü birimi.
Klon	Genetik olarak birbirinin aynı olan canlılar.
Klon Bankası (Genom arşivi)	Bir canlının tüm genomunu temsil eden DNA parçacıklarının klonları.
Klorofil	Fotosentaz olayında güneş enerjisini kimyasal enerjiye çevirenyeşil pigment maddesi.
Kloroplast	Yeşil rekli klorofil pigmentini taşıyan plastid.
Kodon	Özel bir amino asiti şifreleyen üç nukleotitten olşan mRNA üzerindeki birim.
Kohezyon	Aynı cins moleküller arasındaki çekim kuvveti.
Kohlea	İç kulakta salyongozda bulunan yapı.

Kolesistokinin	İnce bağırsaktan salgılanan ve karaciğeri uyaran hormon.
Kolloid	Parçacık büyüklüğü 1-100 mm olan madde
Koloni	Aralarında işbölümü yapan tek hücreli organizmaların bir araya gelerek topluluk oluşturmaları.
Kondrin	Kıkırdak yapı hücrelerinin salgıladıkları ara madde.
Kondrosit	Kıkırdak doku hücreleri.
Konjugasyon	İki hücrenin geçici olarak gen alış-verişi yapmak için birleşmeleri.
Konsantrasyon	birim hacimde bulunan madde miktarı.
Kornea	Gözün ön tarafında sert tabakanın saydam kısmı.
Kozmik	Yıldızlar arası, uzaylarla ilgili olan
Kozmik madde	Evreni meydana getiren madde.
Kromotin iplik	Dinlenme halindeki ökaryot hücrenin çekirdeğinde bulunan kromozomların karmaşık hali.
Kromozom	Prokaryot ve ökaryot hücrelerde üzerlerinde genleri taşıyan DNA ve nükleoproteinden oluşmuş yapı. Hücrenin kendi kendini eksiksiz

	olarak kopylalamasına yarayan tüm bilgileri içeren ve hücre çekirdeğinde yer alan DNAlar.
Kroner damarlar	Kalbi besleyen ince atardamarlar.
Krossing over	Mayoz bölünmede, tetratların kromotidleri arasında karşılıklı gen alış-verişi, parça değişimi.
Lenf	Akyuvar içeren, kan plazmasına benzeyen renksiz sıvı.
Lokus	Kromozomların üzerlerinde genlerin bulunduğu özel yerler.
Lop	Beyin, karaciğer gibi organların parçaları bölümleri.
Lökosit	Akyuvar, fagositoz yapan, antikor üreten, renksiz kan hücresi.
Lütein	Folikül hücrelerinde meydana gelen, yumurta sarısına renk veren pigment.
Matriks	İçinde biyolojik olayların oluştuğu cansız, sıvı ortam.
Melez	Herhangi bir karakter yönünden farklı iki arı dölün çaprazlanması sonucu oluşan heterozigot döl.
Mesane	Boşaltım sisteminin idrar toplanan torbası.

Metabolizma	Canlı organizmanın hücreleri içinde meydana gelen ve enzimlerle kontrol edilen olayların hepsi. Metabolizma ile enerji üretimi ve madde yapımı gerçekleştirilir. ATP üretimi ve protein sentezi iki önemli metabolik reaksiyondur.
Metagenez	Döl değişimi.
Mezenşim	Embriyonun gastrula safhasında aktoderm ve endoderm arasında meydana gelen hücre yığını.
Mezoderm	Embriyo gelişimi sırasında meydana gelen orta tabaka.
Mezozom	Bakterinin üremesi sırasında bakteri zarından kıvrımlar yaparak meydana gelen mitokondri benzeri yapı.
Mikron (m)	Milimetrenin binde biri (1m =1/1000 mm)
Mitoz	Bir hücreden aynı özellikte iki yeni hücre oluşturan hücre bölünmesi.
Miyelin	Bazı nöronların aksonlarının dışını saran, uyartı iletimini hızlandıran yağlı madde(kılıf
Miyokard	Kalp kası

Miyozin	Kas hücrelerinde kasılmayı sağlayan protein yapıdaki kalın iplikler.
Modifikasyon	Çevre etkileriyle canlıların fenotiplerinde meydana gelen değişiklikler.
Monohibrit	Tek karakter bakımından melez.
Monomer	Büyük moleküllerin hidrolizi sonucu oluşan en küçük yapı birimi.
Monoploid	(Haploid) tek (n) sayıda kromozoma sahip hücre.
Mukoza	Sindirim borusu, soluk borusu gibi iç organların iç yüzeyini örten ve mukus sıvısı salgılayan ince tabaka.
Mukus	Mukozada yer alanmukus hücreleri tarafından salgılanan kaygan, sümüksü koruyucu sıvı.
Mutaston	Canlılarda çevre şartlarıyla meydana gelen ve kalıtsal olan DNA dizisinde ortaya çıkan ve kalıtımla aktarılabilen değişiklik.
Nefridyum	Omurgasız hayvanlarda bulunan boşaltım organı.
Nefrit	Böbreklerdeki nefronların iltihaplanması sonucu oluşan hastalık.
Nefron	Omurgalı böbreğinin, idrar oluşturan yapısı ve işlev birimi.

Nitrit asit (HNO3) Niterat asidi. Yüksek derecede aşındırıcı, renksiz ve dumanlı sıvı. Zehirleyicidir ve şiddetli yanıklara yol açar.

Nukleus (Çekirdek) Hücredeki genetik malzemeyi barındıran kısım.

Nöroglia Sinir dokuda nöronlara desteklik yapan yardımcı hücreler, ara nöronlar.

Nöron Sinir hücresi.

Nötr atom Elektron ve proton sayısı birbirine eşit olan atom

Nükleoprotein proteinlerin nukleik asitlerle kurduğu moleküler birlik.

Nükleotid Nukleik asitlerin (DNA, RNA) yapı birimleri.

Oksidasyon (Yükseltgenme) Elektronların bir atom ya da molekülden ayrılmasını sağlayan kimyasal tepkime.

Onkogen Bazı türleri kanserle de ilşkili olan bir gen. Onkogenlerin çoğu doğrudan ya da dolaylı olarak hücrelerin büyüme hızını etkiler.

Oogenez yumurtanın meydana gelmesi olayı.

Oosfer Yumurta hücresi, dişi gamet.

Organel	Hücre içinde belirli bir görevi yapmak üzere özelleşmiş ve zarla çevrili yapılar. Çekirdek, mitokondri, kloroplastlar gibi.
Organogenez	Embriyo tabakalarından organların meydana gelmesi.
Osein	Kemik dokunun ara maddesi.
Osmoz	Suyun yoğunluğunun çok olduğu yerden az olduğu yere doğru, yarı geçirgen zardan geçmesi.
Osteosit	Kemik dokuyu oluşturan kemik hücreleri.
Otolit	Kulak taşı.
Otoradyografi	Özel maddelerle boyanmış moleküllerin ya da molekül parçalarının röntgen ışınlarıyla incelenmesi.
Ototrof	Kendi besinini kendi yapabilen canlılar.
Ovaryum	yumurtalık, yumurtaların meydana geldiği yer.
Parasempatik	Organların çalışmasına yavaşlatıcı etki yapan otonom sinir sisteminin bölümü.
Partenogenez	Yumurtanın döllenme olmaksızın gelişerek yeni canlı meydana getirmesi.

Patojen	Hastalık yapıcı özelliği olan mikroorganizma veya madde.
Patoloji	Hastalık bilimi, hastalığın nedenlerini araştıran uzmanlık dalı.
Pepsin	Mide öz suyunda bulunan ve proteinleri sindiren enzim.
Pepton	Proteinlerin mide öz suyunda sindirime uğramış son hali.
Periost	Kemik zarı. Kemiklerin dışında bulunan, kemik dokunun beslenmesini onarılmasını sağlayan zar.
Peristaltik	Sindirim sistemi gibi bazı organların çeperlerindegörülen ritmik ve kuvvetli kasılıp gevşeme hareketleri. Bu ritmik kasılma dalgalarıorgan içindeki maddeyi hareket ettirmeye yardımcı olur.
Periton	Karındaki organları saran iki katlı karın zarı.
pH	Bir sıvının asit veya bazlık derecesini gösteren değer.
Pigment	Hücrelere özgü renk veren madde.
Pinositoz	Hücre zarından doğrudan geçemeyecek kadar büyük moleküllü sıvı maddelerin hücreye alınması.
Plasenta	Çoğu memelide embriyonun besin ve gaz alış-verişini sağlayan yapı.

Plazmid	Bakteri stoplazmalarında bulunan ve kromozom gibi davranan DNA'lar.
Pleura	Akciğerleri saran iki katlı zar. Akciğer dış zarı.
Polipeptid	Protein molekülünün yapısında bulunan amino asit zincirlerinin bir parçası.
Populasyon	Belirli bir bölgede yaşayan aynı türe ait bireylerin oluşturduğu topluluk.
Por	Gözenek, küçük delik.
Prokaryot hücre	Zarla çevrilmiş özel organelleri ve gerçek çekirdeği olmayan hücreler. Bakteriler ve mavi-yeşil algleri içine alan monera alemindeki canlılar.
Protein	Yapısında karbon, hidrojen, oksijen ve azot gibi elementleri bulunduran temel moleküllerdir. Amino asitlerin peptid bağlarıyla birleşmesinden oluşur. Belli bir sırada dizilmiş bir veya birkaç amino-asit zincirinden oluşan büyük moleküller. Bu dizilişi genetik kodlamadaki nükleotidler belirler. Proteinler vücudumuzdaki hücrelerin, dokuların ve organların oluşması, işlevlerini görebilmesi

ve bunu uyum içinde yapmaları için gereklidir. Her proteinin kendine özgü bir işlevi vardır. Sözgelimi hormonlar ve enzimler adlarını duyduğumuz protein türlerinden ikisidir.

Protoplazma Hücrenin çekirdeği ile sitoplazmasına verilen ad.

Refleks yayı Duyu, ara ve motor nörondan oluşan en basit mekanizma.

Rejenerasyon Canlılarda görülen, yaraların ve yıpranmış organların yenilenmesi olayı.

Rekombinant DNA Farklı biyolojik kaynaklardan elde edilen DNA moleküllerinin birleşmesinden oluşan yapı. Hücre sıvısında ve çekirdeğinde bulunan kimyasal bir maddedir. Protein sentezlemesi başta olmak üzere hücre içi kimyasal faaliyetlerde çok önemli bir rolü vardır. Yapısı DNA'ya benzer. Ama herbiri farklı işlevlere sahip birkaç cinsi vardır.

Rekombinasyon Mevcut genlerin yeni genotipleri oluşturacak şekilde bir araya gelmesi.

Rektum Kalın bağırsağın anüsle sonlanan düz kısmı.

Replikasyon DNA'nın kendini eşlemesi.

Reseptör Çeşitli uyarıları alabilen ve duyu organlarının yapısında bulunan özelleşmiş hücre, hücre grupları veya sinir uçları. Almaç

Resesif gen Etkisini fenotipte gösteremeyen ve çekinik olan gen.

Restriksiyon enzimi DNA'yı parçalamaya, kesmeye yarayan enzimler.tyutn

Retina Gözün ağ tabakası.

Ribozom Hücrede protein sentezinin yapıldığı yerlerdir. Özel ribozomal RNA'larla proteinler içerir.

Ribozomal RNA Hücre ribozomlarında bulunan bir çeşit RNA.

Sarkolemma Kas telini saran zar.

Sedimentasyon Çökelme.

Segmentasyon Bir vücut yada yapının benzer parçalara bölünmesi, zigotun geçirdiği bölünme evreleri.

Sekretin On iki parmak bağırsağının salgıladığı hormon.

Seleksiyon Seçilim, ayıklama.

Sentromer Kromozomlarda kardeş kromotidleri bir arada tutan kısım.

Serum	Kanın, pıhtılaşmasından sonra hücrelerinden ayrılmış, açık sarı renkli sıvı kısmı.
Sinaps	İki nöronun veya nöronla başka bir hücrenin bağlandığı yer.
Sitoloji	Hücreyi inceleyen bilim dalı.
Sperm	Erkek üreme hücresi.
Süksesyon	Bir bölgede yaşayan çeşitli türlerin belirli bir zaman içinde birbirlerini izleyerek ortaya çıkmaları; ekolojik süksesyon.
Süspansiyon	Asıltı. Bir akışkan içinde yüzen sıvı parçacıkların oluşturduğu sistem.
Telomere	Kromozomun bitiş kısmı. Bu özel yapı, doşğrusal DNA moleküllerinin kendi kendini üretmesi ve dengeli yapısını koruması işlerine yarar Transkripsiyon: Bir DNA parçasından kopyalanan RNA sentezi.
Tetrat	Mayoz bölünme sırasında homolog kromozomların birbirlerine sarılarak oluşturdukları dört kromotitli yapı.
Transgenik canlı	Rekombinant DNA teknolojisiyle yabancı bir genin yerleştirildiği canlı.

Transkripsiyon	(yazılma) DNA ipliklerinin birinden genetik bilgilerin yeni sentezlenen mRNA'ya aktarımı.
Translasyon	(okuma) mRNA'nın sentezlendikten sonra stoplazmadaki ribozoma bağlanıp amino asitleri tRNA'lar yardımıyla sıraya koyması.
Tümör	İnce bağırsağın iç yüzeyindeki, sindirilmiş besinleri emip kana karıştıran parmaksı uzantılar. ,
Varyasyon	Bir türün bireylerindeki aynı karakterin farklı şekilleri, değişiklik, çeşitlilik.
Virüs	Sadece içine girdiği bir başka hücre içinde yeniden üreyebilen ve hücresel yapısı olmayan canlı. Virüsler bir protein kılıfı içindeki nükleik asitlerden ibarettir. Bazılarınınsa basit bir zarı vardır. Virüsler çoğalmak için, içine girdikleri hücrenin sentezleme yeteneğinden yararlanır.
Vitellus	yumurta sarısı.Döllenme sırasında yumurtanın beslenmesi sağlayan mukopolisakkarit,protein ve yağ karışımından oluşan madde
Yoğunluk	Herhangi bir maddenin bir birim hacminin kütlesi.
Yumurta	Dişi üreme hücresi.Dişi gamet hücresi

Zar	Hücreyi ve çoğu organelleri çevreleyen lipit ve proteinlerden oluşan yapı.
Zigot	Döllenmiş yumurta hücresi.
Zooloji	Biyolojinin hayvanları inceleyen dalı.
Çenek	Tohum yaprağı. Tohumun yapısındaki bitki taslağında bulunan yapraklardanherbiri.
Çift çenekli bitki (Dikotiledon)	Embriyolarında iki çenek yaprak (kotiledon) bulunan bitkiler. İletim demetleri gövdede belirli bir düzende yerleşmiştir.
Ökaryot hücre	Zarla çevrili organelleri ve gerçek çekirdeği olan hücre.
Özümleme	Canlı organizmanın, dışarıdan aldığı besin maddelerini parçalayıp yeniden kendine özgü maddelere dönüştürmesi.
Özüt	Bir doku örneğinin parçalanmış hali.
İmplantasyon	Döllenmiş yumurtanın rahim'in (uterus) Yumuşak dokusuna gömülmesi, döl tutma

İnorganik madde Canlılardan elde edilmeyen ve canlıların yaşadığı çevrede bulunan maddeler(karbondioksit, su, tuz vs.

İnsülin Pankreasın ürettiği kan şekerini azaltan hormon

İnterferon Hücrelerin virüslere karşı ürettiği özel savunma maddesi.

İris Gözün saydam tabakasının altındaki damar tabakadan oluşan renkli kısmı.

İzolasyon Ayrılma, yalıtım. Biyolojide herhangi bir sebeple populasyondaki fertlerin birbirleriyle olan ilişkilerinin kesilmesi.